

Verneområdestyret
Setesdal Vesthei,
Ryfylkeheiane og
Frafjordheiane

Postadresse
Postboks 504
4804 ARENDAL

Besøksadresse
Setesdalsmuseet Rysstad,
Setesdalsvegen 3273, 4748
Rysstad

Kontakt
Sentralbord: +47 37 01 75 00
Direkte: +47
fmavjth@statsforvalteren.no
www.svr.no

Lyse fiber AS
Breiflåtveien 18
4017 STAVANGER

Saksbehandler Jørn Trygve Haug

Vår ref. 2021/7304-0 432.2

Deres ref.

Dato 09.09.2021

Melding om vedtak. Svar på søknad om dispensasjon fra verneforskrift for framføring av fiberbreiband langs veg Brokke - Suleskard. Lyse Fiber AS.

Syner til søknad datert 19.8.2021. Verneområdestyret handsama saka i møte 6.9.2021, sak 24/21. Vedtak og saksframstilling ligg ved.

Om klage

Vedtaket kan påklagast til Miljødirektoratet. Klaga skal sendast til verneområdestyret for vidare handsaming. Klagefristen er 3 veker frå mottak av vedtaket. Alle partar med klagerett har rett til innsyn i saksdokumenta. Skrifteleg klage skal sendast til Verneområdestyret for SVR Pb. 504 Stoa, 4804 ARENDAL. Oppgi kva for eit vedtak det vert klaga på, dei endringane klagar ynskjer og grunngjeving for klaga. Dersom det vert klaga så seint at det kan vere tvil om det er klaga i rett tid, må det opplysast når brevet kom fram.

Med helsing

Jørn Trygve Haug
verneområdeforvaltar SVR

Etter våre rutiner er dette brevet godkjent og sendt uten underskrift

Kopi til:

Valle kommune
Statsforvalteren i Agder
Sirdal kommune
Agder fylkeskommune
Villreinnemnda for Setesdalsområdet

Postboks 4	4746	VALLE
Postboks 504	4804	ARENDAL
Tonstad	4440	TONSTAD
Postboks 788 Stoa	4809	ARENDAL

Arkivsaksnr: 2021/7304-0

Saksbehandler: Jørn Trygve Haug

Dato: 30.08.2021

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Verneområdestyret for SVR	24/21	06.09.2021

Søknad om dispensasjon frå verneforskrift for framføring av fiberbreiband langs veg Brokke - Suleskard. Lyse Fiber AS.

Vedlegg:

- 1 Sirdal - FV987 og FV337 Suleskardveien - søknad om framføring av fiberbredbånd
- 2 Plankart 1 Sirdal Kommune
- 3 Plankart 2 Valle Kommune
- 4 Prinsippskisser grøft, trench, kummer og brokryssinger
- 5 Løyve etter veglova. Sirdal kommune. Agder FK
- 6 Løyve etter veglova. Valle kommune. Agder FK

Forvalters innstilling

Med heimel i naturmangfoldloven § 48 får Lyse Fiber AS løyve til å legge fiberbreiband i den delen av vegen Brokke – Suleskard som ligg i *Setesdal Vesthei Ryfylkeheiane landskapsvernområde*. Arbeidet skal utførast i tråd med søknad datert 19.8.2021 og beskriving i kart datert 27.8.2021, og gjeld følgjande tiltak:

- Fresing av 3 cm. breitt spor i inntil 30 cm. djupne for nedlegging av fiberkabel og trekkerøyr langs vegkant (trenching). Attfylling med masse og forsegling med asfalt i inntil 30 cm. breidde der det i dag er vegskulder i grus.
- Graving av grøft med inntil 40 cm. breidde og inntil 40 cm. djupne i vegskulder på enkelte korte strekningar for å legge ned fiberkabel og trekkerøyr.
- Plassering av trekkekummar på møtestader eller i vegskulder i tråd med kart datert 27.8.2021

Verneområdestyret vil presisere at tiltaka må gjennomførast utan utviding av breidda på vegskulder eller graving i terreng.

For løyvet gjeld følgjande vilkår:

- Arbeidet i vernesona skal gjennomførast i den perioden vegen er open for allmenn ferdsel, dvs. f.o.m 21 mai t.o.m 31.10.
- I område med hekkelokaltitet for rovfugl skal arbeidet gjerast etter 15. juni. Dette gjeld strekning merka grøn line kart 1 nedanfor. I område med villreintrekk skal arbeidet avsluttast seinast 15. oktober. Dette gjeld strekning merka med blå line i kart 2 nedanfor.
- Tiltakshavar er sjølv ansvarleg for å hente inn naudsynt tillating frå andre offentlege instansar og råka grunneigarar.

Kart 1. Arbeidet skal gjerast etter 15. juni.

Kart 2. Arbeidet skal avsluttast seinast 15 . oktober

Som grunngeving for vedtaket legg verneområdestyret vekt på at tiltaket skjer innafør eksisterande vegbane og vegskulder og vil vera lite synleg etterpå. Av omsyn til villrein og hekkelokalitet for raudlista rovfugl er det naudsynt å avgrense tida for gjennomføring. Med desse vilkåra er vurderinga at tiltaket ikkje vil stri mot verneføremålet og ikkje vil påverke verneverdiane nemneverdig. I høve til nærleik til rovfugllokalitet er det lagt vekt på føre-var prinsippet i naturmangfoldloven § 9

Saksprotokoll i Verneområdestyret for SVR - 06.09.2021

Vedtak

Samrøystes vedteken i tråd med innstilling.

Saksopplysninger

Bakgrunn

Lyse Fiber AS har søkt om dispensasjon frå verneforskrifta for *Setesdal Vesthei Ryfylkeheiane landskapsvernområde* for å legge fiberbreiband i veg Brokke – Suleskard. Sjå vedlegg 1. Fiberbreibandet vil vera viktig som redundant føringsveg mellom aust og vestlandet (Rogaland), dvs at den skal fungere uavhengig av andre føringsvegar ved evt. skade på desse. Den vil såleis vera eit viktig supplement til eksisterande fibersamband nærare kysten. Den vil også ha ein funksjon meir lokalt. I dag er det inga tverrgåande fiberkabel i Setesdal mot andre dalføre. Fiberkablar som forsyner øvre Sirdal er heller ikkje del av ein ringstruktur, noko ein vil oppnå med fiberbreibandet det er søkt om.

Fiberbreibandet vil bli bygd med kapasitet til at andre leverandørar skal kunne nytte same trase ved seinare høve.

Forvaltar har i saksførebuinga vore i kontakt med Nasjonal kommunikasjonsmyndigheit (nkom) for å høyre kva funksjon ein slik fiberkabel har i nasjonal og regional samanheng, og om den er del av ein heilskapleg plan for utbygging av fiber i regionen. Attendemeldinga var at slik utbygging i all hovudsak vert styrt av dei kommersielle aktørane og at koplinga med fiber mellom Setesdal og øvre Sirdal i all hovudsak er noko Lyse Fiber gjer for å sikre eigne tenester.

Agder Fylkeskommune (AFK) har som vegeigar alt gjeve løyve til tiltaket etter veglova. Som grunngeving har AFK lagt vekt på samfunnsnyttan ved at tiltaket sikrar eit robust fibernett.

Inngrep, omfang og tidspunkt for gjennomføring.

Fiberkabelen skal i all hovudsak leggst med ein metode kalla for trenching. I korte trekk går det ut på at det på gruslagt vegskulder, rett ved asfaltkant, vert frest ned eit spor for til saman fire trekkerøyr, kvar med dimensjon 25 mm. I første omgang skal det blåstast fiber i eitt av dei. Breidda på sporet som vert fresa er 3 cm og med 30 cm djupne. Når røyra er lagt vil det freste sporet bli fylt igjen. Det vil så bli asfaltert ei stripe på 30 cm på toppen for å forsegle det freste sporet. I praksis vil det også auke vegbreidde med stabil skulderkant, noko Agder Fylkeskommune har lagt vekt på i sitt løyve etter veglova. Der det er trong for å krysse vegbanen vil dette skje i samband med eksisterande bruer eller ved trenching på tvers av vegbanen.

På enkelte korte strekningar må fiberen leggst i grøfter i vegskulder. Grøftene skal ha breidde 20 – 40 cm og inntil 40 cm djupne. I tillegg skal det byggjast trekkekummar. Desse med storleik 70 x 70 cm og djupne 50 cm. Alternativt med storleik 210 cm x 70 cm og med djupne 90 cm. Kummane skal plasserast på møtestader eller på vegskulder.

Kart vedlegg 2 og 3 syner inngrepspunktane på vegtraseen. Blå line syner vegen og strekninga for trenching. Punkt merka med raude sirkel er plassering av trekkummar. Enkelte korte strekningar for graving av grøft i vegskulder er merka lys grøn. Dette gjeld ved ferister, bruer og nokre plassar med autovern. Rosa skraving i kartet syner vernesona.

Vedlegg 4 syner prinsippsskisse for grøft, trench, kummar og brukryssing.

Lyse Fiber AS ønskjer å gjennomføre arbeidet frå midten av oktober 2021 og fram til snøen sett ein stoppar. På våren ønskjer dei å starte opp så snart vegen er bar. Etter planen skal arbeidet vera ferdig hausten 2022.

Formell bakgrunn for vurdering og vedtak

- Forskrift om vern av Setesdal Vesthei - Ryfylkeheiane landskapsvernområde av 28.4.00.
- Forvaltningsplan for SVR, godkjent 2015.
- Naturmangfoldloven.

Heimelslaggrunnlag

Setesdal Vesthei - Ryfylkeheiane landskapsvernområde vart verna ved Kronprinsregentens resolusjon av 28. april 2000. Føremålet med vernet er etter kapittel III i Føreskrift om vern av Setesdal Vesthei- Ryfylkeheiane landskapsvernområde:

1. Å ta vare på eit samanhengande, særmerkt og vakkert naturområde med urørte fjell, hei og fjellskogsområde med eit særmerkt plante- og dyreliv, stølsområde, beitelandskap og kulturminne.
2. Å ta vare på eit samanhengande fjellområde som leveområde for den sørlegaste villreinstamma i Europa.

Av verneforskrifta kap. 4 pkt. 1.1 går det fram at det ikkje må gjerast inngrep som vesentleg kan endre eller innverke på landskapet sin art eller karakter. Dette gjeld mellom anna *oppføring av bygningar, anlegg og faste innretingar, framføring av luftledningar, jordkablar og røyr* (forvaltar si understreking).

I verneforskrifta kap. 4 pkt. 1.2 er det presisert at det er tillate med vedlikehald av bygningar, vegar og anlegg. Legging av fiberkabel som beskriven ovanfor vurderast å ikkje kome inn under vedlikehald. Tiltaket vil såleis vera søknadspliktig etter verneforskrifta.

Verneforskrifta inneheld inga spesifisert dispensasjonsheimel for denne type tiltak. Saka må difor handsamast som ein dispensasjon etter naturmangfoldlove § 48. Etter denne kan forvaltningsmyndigheita gjere unntak frå vernevedtaket om det ikkje strir mot verneføremål og ikkje kan påverke verneverdiane nemneverdig.

Etter verneforskrifta kap. 4 pkt. 5.2 skal vegen Brokke – Suleskard vera stengd i perioden f.o.m 1. november t.o.m. 20. mai.

Vurdering

Vurdering etter naturmangfoldlova

Etter § 7 i Naturmangfoldlova skal dei miljørettslege prinsippa i §§ 8 til 12 leggjast til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndigheit. Forvaltningsmyndigheita må ved alle tiltak som vedkjem naturmangfoldet, vurdere søknadane etter desse paragrafane.

Kunnskapsgrunnlaget (§8)

Kunnskapen om naturmangfoldet i området er henta frå lokalkunnskap, Miljødirektoratet sin naturbase (www.naturbase.no), samt frå NINA sitt pågåande GPS-merkeprosjekt. Ein har og nytta kartlegging gjennomført av Norsk Villreinsenter (NVS-rapport 6/210). Kunnskap om kulturminne i området støtter seg på Riksantikvaren sin kulturminnebase (www.asketadden.no).

Strekninga langs vegen Brokke Suleskard er viktig vinterbeiteområde for villrein. Dei siste åra har dyra normalt nærma seg vegen frå nord i slutten av oktober månad. Flokkane har normalt kryssa vegen ei veke til fjorten dagar etter at vegen vert vinterstengd 1. november. I sommarhalvåret og tida vegen er ope er det lite dyr nær vegen, men enkelte mindre bukkeflokkar kan trekke over.

I området Kvislevasskardet kryssar vegen trekkområde for villrein, og der det er ferdsselsforbod i perioden 15.4 – 20.5.

I nærområdet til vegen er det enkelte hekkelokalitetar av raudlista rovfugl. Desse er normalt mest sårbare for forstyrring i perioden mars – juni.

Når det gjeld andre artar er det ikkje registrert informasjon om prioriterte artar, truga eller nær truga artar jfr. «Norsk rødliste» som vert råka av transporten. Det er heller ikkje registrert informasjon om utvalde naturtypar, truga eller nær truga naturtypar i aktuelle området.

Ut frå omtalen ovanfor vurderer ein kunnskapsgrunnlaget som tilstrekkeleg til å fatte vedtak i saka. § 9 («Føre var prinsippet») vert likevel tillagt vekt i dei følgjande vurderingane.

Økosystemtilnærming og samla belastning (§ 10 i NML).

Årleg passerer det om lag 70 000 køyretøy over veg Brokke – Suleskard. Vegen genererer også mykje menneskeleg ferdsel ut frå vegen. Mykje av denne er knytt til turistforeininga sitt løypenett nord-sør i heia. Særleg mykje ferdsel har ein på stien mellom Øyuvsbu turisthytte og parkeringa ved Brokke – Suleskardvegen. Aktivitet frå beitenæringa genererer også ein god del ferdsel, særleg i tida før slipp og sanking. Gjennom hausten er det ein del ferdsel i samband med jakt.

Dei regulerte magasina Rosskreppfjorden og Øyarvatn ligg nær vegen. Dammane på Rosskreppfjorden er godt synleg frå vegen. Den samla belastninga på nærområda til vegen vurderast som særleg høg i sommarhalvåret. Aktiviteten vinterstid er i første rekke knytt til tilsyn av kraftanlegg samt transport til driftshusvære nordover og sørover i heia. I tillegg ferdsel i turistforeininga sine vintermerkte løyper frå mars månad og utover.

Kostnadane ved miljøforringing skal berast av tiltakshavar (§ 11 i NML) og Miljøforsvarlege teknikkar og driftsmetodar (§ 12 i NML)

Tiltakshavar er ansvarleg for at tiltaket vert gjennomført på ei miljømessig god måte. Av omsyn til villrein er det særleg viktig at det ikkje vert gjort arbeid langs vegen i tida denne er vinterstengd.

Vurdering etter naturmangfoldloven § 48

Ein føresetnad for at det kan gjevast dispensasjon etter denne paragrafen er at tiltaket ikkje strir mot verneføremål og ikkje kan påverke verneverdiane nemneverdig.

Tiltaket som skal gjerast er knytt til vegbanen og vegskulder og vil i liten grad vera synleg etter at arbeidet er avslutta. Av omsyn til villrein vil det som nemnd vera viktig at arbeidet med legge fiberen skjer i tida vegen er ope. På strekninga der villreinen normalt kryssar vegen på hausten bør arbeidet avsluttast seinast 15. oktober. Sjå kart 2 i vedtaket. Trafikken på vegen vert mindre utover hausten og det vil vera uheldig med mykje støyande aktivitet etter denne datoen. Normalt vil det då vera ein del dyr i nærområdet til vegen og der mykje forstyrring kan forseinke trekkaktivitet over vegen og villreinen sin bruk av nærområda til denne.

På ei strekning ved Urdevotni er ein innafor influensområdet for hekkelokalitet for raudlista rovfugl. Lokaliteten synast å klare seg greitt på tross av vegtrafikk og aktivitet på hytter i området, men det er vanskeleg å vite kor tolegrensa går. Til forskjell frå vanleg biltrafikk vil arbeidet med å legge ned fiberbreiband gå saktare og bråke meir. For å ta omsyn til hekkelokaliteten bør ein difor unngå arbeid på strekninga før 15. juni. Sjå kart 1 i vedtaket.

Det er grunn til å tru at med fiberbreiband i vegen vil det på sikt kome førespurnad om tilkopling til hytter i nærområdet til vegen samt til kraftanlegg ved Øyarvatn og

Rossekreppfjorden. For hytter vil interessa truleg bli sær s avgrensa som følgje at det ikkje er straum på hyttene. Legging av fiber inn til andre installasjonar vil uansett vera søknadspliktig etter verneforskrifta.

Som omtala ovanfor vil asfaltert vegbane bli breia ut med 30 cm som følgje av tiltaket. Det vil kunne betre trafikktryggleiken, men vil samstundes vera ei standardheving som til ein viss grad kan bidra til å auka trafikkmengda. Med mengda trafikk som allereie er på vegen vurderer ein at tilleggsbelastninga av dette har liten påverknad på verneføremål og verneverdiar.

Forvaltar legg til grunn at det vil vera eit visst behov for tilsyn og vedlikehald av fiberkabelen. Det kan også oppstå feil som må rettast på staden. Særleg vinterstid, og perioden vegen er stengd, vil det vera uheldig om det må gjerast eit større arbeid for feilsøking og retting. Søkar har i e-post kommentert dette nærmare. Dei skriv at det i utgangspunktet er liten fare for driftsstans på kablar som ligg i grunnen. Den største risikoen er graveskade, noko som er lite sannsynleg på denne strekninga og særleg ikkje vinterstid.

Konklusjon

Lyse Fiber As får løyve til å legge fiberbreiband på vegstrekninga innafor *Setesdal Vesthei Ryfylkeheiane landskapsvernområde*. Inngrep skal skje innafor eksisterande vegbane og vegskulder og vil vera lite synleg etterpå. Av omsyn til villrein og hekkelokalitet for raudlista rovfugl er det naudsynt å avgrense tida for gjennomføring. Med desse vilkåra er vurderinga at tiltaket ikkje vil stri mot verneføremålet og ikkje vil påverke verneverdiane nemneverdig. I høve til nærleik til rovfugllokalitet er det lagt vekt på føre-var prinsippet i naturmangfoldloven § 9.

Kopi
Lyse Fiber AS
Agder Fylkeskommune
Sirdal kommune
Valle kommune
Statsforvalteren i Agder
Villreinnemnda for Setesdalsområdet